

Tisza despre naționalități.

Discursul dela Orade al lui Tisza a produs senzație în țara întreagă. Ziarele îl comentează din diferite puncte de vedere, dar sunt aproape toate de acord, că în deosebi partea referitoare la chestia de naționalități, este de mare ponderozitate. Tisza și-a precizat punctul său de vedere în această chestie, care va fi primit de toți aderenții apropiați ai săi și astfel aceste vederi vor fi mai mult sau mai puțin introduse și în sânul partidului guvernamental. Unele vor avea efect bun, cum e d. e. înfrânarea șovinismului descreerat, osândirea moderațiilor noștri etc. altele, în deosebi dorința și niuzința de a ne nimici politicește, vor da anza nu la bună înțelegere, cum dorește Tisza, ci la dușmăni și contrarietăți, nu la pace, ci la lupte politice aprige!

La aceasta însă nu noi vom fi de vină, ci cei ce le vor provoca și știind că noi stăm pe bazele dreptății și în conformitate cu principiile din dreptul ginților, îl asigurăm pe d-nul Tisza, că triumful nu va fi al vederilor și ideilor sale!

Discursul lui Tisza a stârnit senzație și pentru cele rostite și pentru cele retăcute.

Intre cele retăcute este chestia votului universal, ceea ce dă mult de bănuț, știindu-se că Tisza e un dușman al sufragiului universal și în acest punct în contrarietate cu Khuen, care reprezintă vederile Curții din Viena.

Dintre cele rostite mai remarcabile sunt două enunțuri în chestia naționalităților. Celelalte enunțuri și păreri, ori cât de ponderoase ar fi, sunt vechi, propagate de alții și auzite de multe ori.

Astfel veche este împărțirea noastră în cetățeni lozli, pacinici și de cei agitatorici. Nu știm anume cine a iscodit-o, dar ni se pare, că bătrânul

Tisza Kálmán. Cel puțin dânsul când să afla în culmea puterii, s-a pronunțat în plină cameră în acest înțeles, numind pe agitatori „soboli” — ca și fiul său acum — și promițând nimicirea lor cu toată puterea statului.

Dela Tisza István așteptam însă să precizeze mai de aproape linia de demarcațiune între agitatori și neagitatori — ceea ce până acum ne lipsește.

Veche e și constatarea comunității de interese între elementul român și maghiar în marea slavică.

Veche e în fine și pretenția lui Tisza, de-a ne desființa politicește și a ne contopi cu partidele maghiare. Aceasta, în ultimele consecvențe ar duce la trecerea frunțașilor și inteligenței naționalităților în tabăra maghiară, ar duce până la maghiarizare, rămânând țaranul singur ca păstrător al limbei și obiceiurilor străbune. Această idee a dat-o și propagat-o în scrierile sale iperșovinistul Beksis Gusztav, care în aiurările sale vedea o Ungarie națională „pe al cărei corp ar mai vegeta un timp oarecare, ca niște rane streine, masele inculte ale naționalităților”.

Noue sunt cele două espuneri: infierarea șovinismului, pe care doară nimenea dintre Unguri nu l-a combătut mai nimerit, ca acum Tisza, și scoaterea la iveală a nimicniciei direcției moderațiilor. Dacă „moderații” noștri nu-ș vor trage consecvențele din cele zise de Tisza, va ști cel puțin opinia publică maghiară cum să-i trateze.

În cele ce urmează dăm câteva aprecieri de ale unor politicieni și ziare.

D-l Goldiș despre Tisza.

La instalarea comitetului suprem din Arad, deputatul nostru d-l Vas. Goldiș a apreciat astfel discursul lui Tisza:

»Contele Tisza István în vorbirea sa a dat o mare satisfacție partidului no-

ștru național din dieta țării, când asemenea acestui partid a declarat, că legile școlare ale lui Apponyi și ordinațiunile acestuia, referitoare la limba de catechizare, sunt greșeli grave, cari trebuie reparate. Până aici chiar numai partidul nostru național a susținut acest punct de vedere și ne pare bine, că acum și un politician maghiar de calibrul contelui Tisza a exprimat aceeași părere. Așteptăm și noi repararea.

Ne pare bine, că contele Tisza István condamnă fără nici o rezervă orgiile șovinismului maghiar și recunoaște dreptul popoarelor nemaghiare la limba lor, la dezvoltarea culturii și a naționalității lor.

Suntem de acord cu contele Tisza István și în ceea ce privește pretinsul partid moderat român: Într-adevăr un astfel de partid nu are nici un rost. Acești moderați, nu sunt de fapt nici Români moderați, nici Maghiari moderați, ci sunt oameni de căpătuală, cari își arogă titlul de conducători ai Românilor, ca în schimb pentru aparenta lor putință de a duce o parte cel puțin din alegătorii români în tabăra guvernului, storc dela guvern oase de ros pentru dânsii. Aceștia nu reprezintă aspirațiunile juste ale poporului român, ci reprezintă numai interesele lor meschine. Cu acest soiu de oameni niciodată nu se va putea restabili buna înțelegere între popoarele patriei.

Dacă însă în chestiunile mai înainte pomenite, contele Tisza este aproape de vederile noastre, dânsul se află în grozavă rătăcire în chestiunea partidelor naționaliste din patrie.

Contele Tisza este de părere, că partidele naționaliste din țară chiar prin existența lor formează o negațiune a unității politice a statului și pretinde deci, ca acestea partide să fie extirpate din casa țării. Acest punct de vedere este greșit și nu validitatea lui ne va conduce la consolidarea bunei înțelegeri între popoarele patriei, ci din contra va produce e înăsprire și mai acută a neînțelegerilor, a nemulțumirii popoarelor nemaghiare.

Contele Tisza István se înșală amar, dacă crede, că rezolvirea chestiei naționalităților din Ungaria se poate face cu înlăturarea partidelor naționaliste. Se poate, ca la alegeri prin presiuni, teroare și mituiri să li-se răpească deputaților naționaliști mandatele, dar prin aceasta

nu vor fi desființate partidele naționaliste, nu va fi desființat partidul național român, căci acest partid nu există în mandatele deputaților naționaliști, ci trăiește în inimile celor 3 milioane de Români din această țară și de aclo nu-l poate smulge și desființa nici presiunile, nici mituirile, nici baionetele.

Partidul național român niciodată nu a contestat unitatea politică a statului, dar iarăș niciodată nu va înceta să reclame pentru poporul român drepturile naționale, ce i se cuvin.

Până când vor trăi în această țară cetățeni cu convingeri democratice, vor exista fără îndoială și partide politice democratice. Până când vor fi în această țară cetățeni, cari doresc deplina independență a Ungariei de Austria, va exista și partidul independist. Tot astfel până când în această țară vor trăi popoare nemaghiare, vor exista și partidele naționale politice ale acestor popoare.

Nu este în dauna statului, ca în parlamentul țării să se afle reprezentanții partidelor naționale ale popoarelor nemaghiare, ci tocmai invers este spre binele patriei, căci acești reprezentanți în casa țării să caute modalitățile, prin care s-ar putea restitui pacea și bunăînțelegerea, armonia întemeiată pe respectarea împrumutată a drepturilor tuturor popoarelor, căci numai din această armonie poate rezulta munca politică prielnică fericirii și măririi patriei.

Am ținut să fixez în chipul acesta punctul nostru de vedere față de noul prefect și față de declarațiile contelui Tisza István în chestiunea națională.

Polit despre discurs.

Dep. Dr. M. Polit, intervievat de un ziarist, s-a pronunțat astfel despre partea discursului lui Tisza, referitoare la naționalități:

„Discursul lui Tisza a fost important, aceasta trebuie să o recunoaștem, dar din el reiese, că Ungaria e un stat omogen, pe când în realitate e eterogen. Națiunea maghiară poate avea pretenție la egemonie, dar nu se poate identifica cu statul. Chestia de naționalitate numai așa s-ar putea rezolva mai bine, dacă s-ar reforma comitatele și reforma votului universal s-ar estinde și asupra comitatelor, ca astfel să se dea prilej

FOILETONUL »GAZ. TRANS.»

Discursul d-lui prof. Jarnik.

Discursul d-lui profesor univ. Urban Jarnik, rostit la serbarea jubilară aranjată de »România Jună« în onoarea d-lui prof. T. Maiorescu, este în întregime următorul:

Doamnelor și Domnilor!

Sunt momente în viața noastră, când ne simțim stăpâniți de un indemn puternic ca ascultând se sfatul postului Orașiu să ne folosim de prilejul ce ni se dă.

Așa și eu, cetind în »Gazeta Transilvaniei« că »România Jună« pregătește pentru aniversarul de 70 de ani al marelui bărbat providențial român Titu Maiorescu o manifestațiune de dragoste și venerațiune, îndată mă simții îndemnat să iau parte și eu. Primisem într-adevăr invitarea la prânzul festiv, care în preziua jubileului s'a dat din partea redacțiunii »Convorbirilor Literare« în hotelul Boulevard din București. Ne fiind în stare ca în vrâsta mea înaintată să fac călătoria cea lungă, m'am hotărât să viu la Viena în mijlocul membrilor »României Jună«, din care mă mândresc că fac parte ca membru onorar al ei.

Nu este însă motivul acesta singur, care m'a îndemnat să nu mă mulțumesc cu trimiterea unei simple depeșe de felicitare, și care mi-a impus ca o sfântă datorie să mă înfățișez în persoană. Sunt alte motive mai puternice. Este simțământul de o vie și adâncă recunoștință pe care o hrănesc în inimă-mi atât pentru societatea, care pune la cale sărbătorile cât și pentru persoana sărbătoritului. Să-mi fie îngăduit, ca în câte-va cuvinte să dovedesc, că n'am putut să fac altfel.

În anul 1875, în vremea petrecerii mele la Paris, începusem să mă îndelețnesc cu studiul limbei române. Avui parte să aflu acolo pe un Român din țară, pe mult regretatul Constantin Georgian, care n'a pregetat a mă introduce în tainele limbei urmașilor lui Traian. Dar cu toată râvna mea cunoștințele aduse din Paris nu erau tocmai mari, căci vremea fusese prea scurtă și apoi eram atunci împovărat de fel de fel de lucrări. Căutam deci, stabilindu-mă la Viena un mediu, unde a-și avea prilejul să vorbească și să aud vorbindu-se limba pe care doream s'o stăpânesc și din punctul de vedere practic, întru cât aceasta este cu puțință unui străin.

— Mediul acesta l'am aflat în »România Jună«, unde neputând fi primit ca

membru ordinar, mi s'a îngăduit să iau parte ca oaspe la ședințele social-literare ale membrilor și să mă folosesc de sala de lectură și de bibliotecă. Cât voi trăi n'am să uit răbdarea cu care membrii de atunci ai »României Jună« domnii Bârseanu, Blăjean, Cloaje, Coaru-Drăgășanul, Făgărășan, Lazăr, Mureșianu, Onciul, Socaciu, Voinea și alții nu se osteneau a-mi asculta cele dintâi găngăviri ale mele și îndrepta greșelile pe cari le făceam cu droaia.

Și ce întâmplare! Tocmai cu 20 de ani mai târziu, băiatul meu cel mai mare, făcându-și studiile la universitatea din Viena avui în »România Jună« parte tot de același sprjin ca și mine însuși. Să vede, că aici s'a adevărit zicala că mărul nu cade de parte de pom; atât bătrânului tată cât și tinerei odrasle a lui, amândouă dulcea limbă românească le căzuse cu drag la inimă, studiul ei devenind pentru ei un izvor nesecat de plăceri sufletești.

Dacă trec acum la jubilarul nostru, să nu vă așteptați, domnilor și doamnelor, că am să mă iau la întrecere cu acei cari în aceste zile cu pana și graiu viu preamăresc meritele sale pentru limba și știința română. Aceasta o las în grija altora, cari sunt mai competenți s'o facă decât mine; în schimb însă fle-mi permis a scoate la

iveală din însușirile lui prețioase una pe care tocmai eu am avut prilejul s'o constat mai bine decât ori și cine.

*

Chiar dela început aveam, ceea ce lesne se pricepe, o dorință ferbinte să pot petrece o vreme oare-care în capitala României, la București.

După o pregătire îndelungată atât în mijlocul membrilor României Jună cât și în vacanțele anului 1876 la Blaj, iată veni în primăvara anului 1879 în sfârșit ziua mult dorită, în care să-mi văd visul cu ochii.

Intrarea mea la București nu era de loc triumfală, căci veneam acolo cu un bagaj literar neînsemnat: un articol scris nemțește »Sprachliches aus rumänischer Vo'ksmärchen« în care m-am închinat geniului, care se arată în locuțiunile și metaforele graiului poporan român și un altul și mai scurt în limba boemă. Din contra intram în capitala României cu un cui în inimă, îngrijorat, neștiind câtă vreme voi putea să mă bucur de împlinirea a visului meu, grijile mele izvorau din faptul că dispuneam de mijloace de trai prea neînsemnate, având numai leafa mea de profesor, din care mai tre-

PROSPECT.

Renta amortibilă 4% din 1910

in valoare nominală de

Lei aur 128,000,000 — Mărci 103,680,000 — Franci 128,000,000.

Până la 1 Decembrie s. n. 1920, sporirea tragerilor sau denunțarea împrumutului sunt excluse.

In virtutea legilor din 14/27 Ianuarie 1906, 10/23 Martie 1907, 29 Martie / 11 Aprilie 1908, 14/27 Maiu 1909, a decretelor din 16/29 Iunie și 13/26 Noembrie 1909 și a celor două legi din 10/23 Februarie 1910, Guvernul Român emite Rentă 4% amortibilă din 2910 in valoare nominală de

Lei aur 128,000,000 — Mărci 103,680,000 — Franci 128,000,000

Capital și dobânzi plătibile în aur.

Acest împrumut e destinat pentru construcțiunea mai multor linii de drum de fier, pentru terminarea celor ce sunt în lucru precum și pentru sporiri și îmbunătățiri de adus liniilor existente ale Statului; pentru continuarea lucrărilor portului Constanța precum și pentru alte lucrări publice; în fine o mică parte pentru nevoile Ministerului de Răsboiu.

In textul obligațiunilor noului împrumut se vor reproduce în limbile Română, Franceză și Germană următoarele condițiuni:

Împrumutul va fi emis în obligațiuni la purtător, fiecare de câte 500 lei = 405 Mărci = 500 Franci și divizat în

75000 bucăți No. 1—75000 de câte una obligațiune
32500 > > 75001—107500 > > două obligațiuni
14400 > > 107501—121900 > > cinci >
4400 > > 121901—126300 > > zece >

Obligațiunile vor purta în facsimile semnătura Ministrului de Finance, a Directorului Datoriei publice și a Casierului Central, precum și semnătura manuscrisă a unui controlor.

Obligațiunile și cupoanele acestui împrumut vor fi scutite pentru todeauna de orice taxă de timbru sau alt impozit român prezente și viitor. Titlurile vor fi primite pentru valoarea lor nominală ca garanție la toate casele Statului.

Cupoanele scăzute vor fi primite la aceleași case drept numerar.

Obligațiunile acestui împrumut vor purta o dobândă de 4% pe an la capitalul nominal.

Dobânzile vor începe să curgă dela 1 Martie s. n. 1910 și vor fi plătite din șeșe în șeșe luni, adică la 1 Septembrie și la 1 Martie s. n. a fiecărui an. In acest scop obligațiunile sunt însoțite de 80 cupoane de dobânzi semestriale necesare până la complecția stingere a împrumutului.

Amortizarea acestui împrumut se va face pe valoarea nominală în curs de 40 ani cel mult, conform tablei anexate la textul obligațiunilor, prin trageri la sorți semestriale, cari vor avea loc la 1 Iunie și 1 Decembrie s. n. a fiecărui an, cu începere dela 1 Decembrie s. n. 1910, data fixată pentru prima tragere.

Guvernul român se obligă a nu spori tragerile și a nu denunța acest împrumut în termen de 10 ani socotiți dela 1 Decembrie 1910 s. n.

Obligațiunile eșite la sorți vor fi plătite cu începere dela 1 Martie și 1 Septembrie s. n. ce urmează fiecărei trageri în schimbul titlurilor împreună cu toate cupoanele având scadența după termenul rambursării.

Valoarea cupoanelor ce vor lipsi, se vor deduce din capitalul de restituit.

Numerile obligațiunilor eșite la sorți la fiecare tragere împreună cu o specificare a celor din tragerile precedente, cari nu s'au prezentat la plată, se vor publica în afară de ziarele românești și în opt până la zece ziare străine, germane (între care două din Berlin, unul din Frankfurt pe Main, și altul din Hamburg) franceze și altele. Tot în acele ziare se va face de Guvernul Român orice înștiințare relativă la circulațiunea obligațiunilor.

Cupoanele și obligațiunile scăzute se vor plăti, după alegerea detentorilor la Berlin, Frankfurt pe Main și Hamburg în mărci, la Paris și în Belgia în franci și în București la casele Statului în lei aur cu paritatea de franci 100 = mărci 81 = lei 100.

Cupoanele neprezentate la plată se prescriu după 5 ani, iar obligațiunile eșite la sorți după trecere de 30 ani dela data scadenței lor.

Obligațiunile perdute, distruse și furate se vor plăti proprietarilor cari se vor legitima, în conformitate cu dispozițiunile legii din 18/30 Ianuarie 1883. Cunoștința de dispozițiunile acestei legi se poate lua la locurile de plată.

In străinătate serviciul de plată al cupoanelor și obligațiunilor de Rentă 4%, amortizabilă din 1910 se va face:

la Berlin la Direction der Disconto Gesellschaft și casa de bancă S. Bleichröder.
la Frankfurt p. M. la Direction der Disconto Gesellschaft.
la Hamburg la Norddeutsche Bank in Hamburg
la Paris la Comptoir National d'Escompte de Paris.
> la Banque de Paris et des Pays-Bas și la
> la Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France.

la Bruxelles la Banque de Paris et des Pays-Bas, la Agența Comptoir National d'Escompte de Paris și la

Société française de Banque et de Dépôts, în fine

la Anvers și la Amsterdam la casele ce se vor desemna ulterior.

Situațiunea datoriei publice la 1 Aprilie 1910.

Anul	DENUMIREA DATORIEI	o/o	Capital nominal original	Situațiunea datoriei publice la 1 Aprilie 1910.	Amortibil la
-1871	Valoarea capitalului rentei ce este de plătit Societății drumului de fier Lemberg-Cernăuți pentru dobânzile și amortisarea capitalului pentru construirea liniei Suceava-Roman-Iași		Lei	Lei	
1872	Împrumutul Casei de Depuneri	7 1/2	51,535,640	50,315,558,10	1960
1889	Renta amortibilă internă	3 1/2	9,985,320	1,023,947,90	1912
1889	> > externă	4	32,500,000	23,553,300	1933
1889	> > >	4	50,000,000	36,713,500	1933
1890	Renta amortibilă (Conversiunea oblig. 6% C. F. R.)	4	274,375,000	177,197,500	1924
1891	Renta amortibilă	4	45,000,000	34,282,500	1935
1894	> > internă	5	6,500,000	5,539,000	1938
1894	> > >	4	120,000,000	99,339,000	1939
1896	> > >	4	90,000,000	77,138,500	1940
1898	> > >	4	180,000,000	169,936,000	1958
1900	> > perpetuă pentru întreținerea școlilor și bisericii din Brașov		962,500	962,500	
1903	Renta amortibilă	5	185,000,000	173,723,000	1943
1905	> > >	4	100,000,000	96,163,500	1946
1905	> > > convertită	4	424,613,000	408,322,500	1946
1906	Împrumutul Casei de Depuneri	4	8,500,000	8,500,000	1919
1906	> > >	4	5,070,000	5,070,000	1919
1908	Rentă amortibilă	4	70,000,000	69,436,000	1940
	Total		1,654,041,460	1,437,218,306,-	

Veniturile și cheltuielile Statului Român pe anii financiari 1904/5 până la 1908/9 au fost:

	1904/05	1905/06	1906/07	1907/08	1908/09
Venturi Lei	231,504,017.51	278,727,464.87	292,356,207.37	331,517,072.70	468,959,752.28
Cheltuieli >	225,028,290.96	233,281,108.94	239,435,783.25	269,180,173.95	417,422,122.08
Excedent >	6,475,726.55	45,446,355.93	52,920,424.12	62,336,898.75	51,537,630.20

Sporirea bruscă a veniturilor și cheltuielilor în 1908 comparativ cu exercițiile precedente, provine din faptul că, de la această dată, budgetul Statului a fost unificat, concentrând toate bugetele administrațiilor dependente de Stat într'unul singur.

Budgetul anului 1909/10 votat de Camera deputaților la 21 Martie 1909.

VENITURI	Evaluări		CHELTUELI	Credite acordate	
	Lei	B.		Lei	B.
Contribuțiuni directe . . .	42,240,000	—	Ministerul de rășboiu . . .	56,174,668	—
Contribuțiuni indirecte . . .	72,560,000	—	Ministerul de finance . . .	182,445,263.79	—
Timbru și înregistrare . . .	23,600,000	—	Minist. Cult. și Instr. Publ. . .	41,354,508	—
Monopolurile Statului . . .	63,250,000	—	Ministerul de interne . . .	44,584,746	—
Serviciile publice . . .	108,184,949.50	—	Minist. Lucrărilor Publice . . .	78,324,213.50	—
Domeniul Statului . . .	29,029,000	—	Ministerul de justiție . . .	10,434,238	—
Subvențiuni . . .	20,233,000	—	Ministerul domeniilor . . .	7,317,575	—
Ministerul de finance . . .	60,952,100	—	M.nist. comerțului și ind. . .	2,220,000	—
Ministerul de interne . . .	4,850,850	—	Minist. afacerilor străine . . .	2,904,595	—
Ministerul de justiție . . .	1,732,000	—	Consiliul de miniștri . . .	45,638	—
Ministerul de externe . . .	180,000	—		425,805,440.29	—
Ministerul domeniilor . . .	303,500	—			—
Ministerul industriei . . .	70,000	—	Fond pt. credite extradrd. . .	2,743,504.69	—
Ministerul de rășboiu . . .	606,794	—		428,548,944.98	—
Minist. Lucrărilor Publice . . .	209,000	—	Pt. fondul de res. al c. f. r. . .	5,600,000	—
Minist. Cult. și Instr. Publ. . .	7,684,128.51	—	Pt. construc. lin. Galați-Bârlad . . .	1,000,000	—
			Excident. fond. speciale . . .	536,377.03	—
Total . . .	435,685,322.01			435,685,322.01	

Până la confecționarea titlurilor definitive ale Rentei 4% amortibile din 1910 Direcțiunea Disconto Gesellschaft și Casa Bleichröder vor emite în Germania, Băncile franceze citate mai sus în Paris și Banca Națională a României în București titluri provisorii contra cărora se vor libera, fără nici o plată, titlurile definitive de către casele însărcinate cu serviciul acestui împrumut și fără a ține seamă de locul emisiunii, conform publicațiilor ce se vor face la timp.

București, Februarie 1910.

Ministru de Finance: **Emil Costinescu.**

Condițiuni de subscriere.

In baza prospectului de mai sus subscrierea, la întreaga sumă de 128.000.000 lei, va avea loc în ziua de

Marti 23 Februarie / 8 Martie 1910

în București la **Banca Națională a României și Banca Generală Română,**

în provincie la **Sucursalele și Agențele Băncii Naționale și ale Băncii Generale Române** în orele oșnuite de serviciu, sub condițiunile următoare:

I. Prețul de emisiune este fixat la **90 1/2 lei** pentru suta de lei capital nominal, la care se vor adeoga dobânzile de 4% de la 1 Martie 1910 st. n. până la ziua ridicării titlurilor.

II. Subscriitorii vor depune în momentul subscrierii o cautiune de 5% din valoarea nominală în numărar sau efecte publice, admise de Bancă ca gagi pentru împrumuturi, calculate pe cursul zilei

III. Băncile își rezervă facultatea de a închide subscrierea înainte de termenul fixat mai sus.

IV. Repartițiunea se va face și va fi anunțată prin publicări în cel mai scurt timp posibil. Băncile își rezervă dreptul de a fixa înșile partea ce va reveni fie-cărui subscriitor.

V. In cas când se va atribui subscriitorului o sumă mai mică, prisosul cautiunii se va restitui imediat.

VI. Ridicarea obligațiunilor atribuite se poate face cu începere de la 5 Martie st. v. a. c. contra plății prețului. Subscriitorul însă este obligat a ridica:

O cincime din capitalul nominal al titlurilor până la 31 Martie inclusiv.

O cincime din " " " " 30 Aprilie "

O cincime din " " " " 31 Maiu "

Două cincimi " " " " 30 Iunie "

Sumele mai mici de 15,000 lei vor fi ridicate integral și într'o singură dată, cel mai târziu până la 31 Martie a. c.

VII. După ridicarea întregii sume atribuite, cautiunea de 5%, se va restitui sau se va ține în socoteală.

VIII. Deocamdată se vor emite titluri provisorii cari se vor preschimba în titluri definitive la epocile ce se vor fixa prin publicări.

IX. In caz când subscriitorul nu va fi efectuat la timp vărsămintele sale, Băncile emitente sunt în drept a vinde imediat, fără somațiune sau punere în întârziere și fără nici o formalitate judecătorească, cautiunea sau titlurile atribuite spre a se acoperi de toate pagubele provenite din neefectuarea la timp a acestor vărsăminte.

X. Subscrierile se vor face pe formulare cari se vor pune gratuit la dispozițiunea subscriitorilor de către Bănci.

In afară de casele române mai sus arătate, subscrierea la împrumutul amortibil 4% din 1910 va avea loc în Paris, Berlin și alte orașe, în condițiunile ce se vor publica de către casele însărcinate cu subscrierea.

Noua rentă 4% a fost admisă la cota Bursei din Berlin.

București, Februarie 1910.

Banca Națională a României.

Banca Generală Română.